

15 Temmuz'dan bir gün önce öyle bir şey oldu ki

10.08.2017

Darbe davalarında sanık olan askerlerin yaptığı en yaygın savunma şöyle:

"Bize 'terör saldırısı olacak' denildi."

Öyle ki, 15 Temmuz akşamı bir grup asker köprüye çıktığında ilk yayılan dedikodu; "terör saldırısı" ihtimali.

Denebilir ki, "terör ihtimali varsa polis önler, asker neden köprüye çıksın!"

Mesele pek de öyle değil.

Şöyle anlatalım...

15 Temmuz darbe girişiminden bir gün önce...

Yani tarih; 14 Temmuz 2016.

Resmi Gazete'de yeni "TSK Personel Kanunu" yayımlanarak yasalaşiyor.

Şaşırtıcı, zira yasa değişikliğinin 12. maddesi terör eylemlerine karşı askere sokağa çıkma imkanı veriyor.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesine yapılan ekleme şöyle başlıyor:

"Genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması hâlinde, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Türk Silahlı Kuvvetleri görevlendirilebilir."

14 Temmuz 2016 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 29770

KANUN

TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6722

Kabul Tarihi: 23/6/2016

MADDE 1 – 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"z) İtibari rütbe: Yurt dışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubaylara, özellik arz eden durumlarda, görev süresince rütbesinin bir üst rütbesinde verilen rütbedir."

MADDE 2 – 926 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan "ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Kanunun önceki halinde askeri birliklerden yardım istenmesi il valilerine tanınan bir yetkiyken, bu yetki, kapsamı genişletilerek Bakanlar Kurulu'na yani Hükümet'e de veriliyor.

Böylece ülke genelinde, Hükümet'in oluruyla, askere teröre karşı sokağa çıkma izni veriliyor.

Henüz 15 Temmuz olmamış, ortada OHAL yok, ancak Anayasa'nın 119 ve devamı maddelerinde düzenlenen OHAL usulüne başvurulmasına gerek kalmadan benzer uygulamalar yasalaşiyor.

"KOMUTANIN EMRİ" DE VAR

Ve evet, savunmalarda en çok kullanılan ifade ise "komutanın emri" idi.

15 Temmuz'dan bir gün önce çıkan yasayla, gerçekten de söz konusu yetkiyi uygulamada ana sorumluluk komutanlara veriliyor:

"Görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ve personeli, kendi komutanının sorumluluğu altında ve onun emir ve talimatlarına göre 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda belirtilen yetkiler ile kolluk kuvvetlerinin genel güvenliği sağlamada sahip olduğu yetkileri kullanarak verilen görevleri yerine getirir."

Hatta...

Yasa, polisi bile askerin emrine veriyor:

"Askeri birliklerin belirli görevleri genel kolluk kuvvetleriyle birlikte yapması hâlinde komuta, sevk ve idare askeri birliklerin en kıdemli komutanı tarafından üstlenilir."

Askere verilen yetki o denli büyük ki, mahkeme kararı olmadan evlere girme yetkisi dahi komutanın insafına bırakılıyor:

"Konuta, işyerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine can veya mal güvenliğinin sağlanması ya da kişinin yakalanması amacıyla münhasır olmak üzere, yetkili birlik komutanının yazılı emriyle girilebilir. Birlik komutanının kararı yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur."

Sadece bu kadar değil...

Bu sırada suç işleyen askere de geniş bir yasal koruma zırhı veriliyor. İşlenen suçlar, "askeri suç" sınıfına sokulurken "soruşturma izni verilene kadar yakalama, gözaltı ve tutuklama tedbirlerine başvurulamaz" hükmüyle asker, yargı karşısında koruma altına alınıyor.

Ve hatta suç işleyen asker için tazminat davası şahsa değil devlete açılıyor.

Kanun değişikliğine dair söylenecek daha çok şey var.

Özetle, "bir terör durumu"nda askere hem sokağa çıkma, hem de hukuka uygun olmasa bile istediği tedbiri alma yetkisi veriyor.

Hem de darbeden sadece bir gün önce.

YURTDIŞINDAKİLERE "İTİBARI RÜTBESİ"

Kanun değişikliğinin öyle tartışmalı maddeleri var ki, geçen yıl YAŞ'a 2 hafta kala yayınlanan kanun, terfi edilmeyen albayların emekli edilmeden görevde tutulmasına imkan sağlıyor.

Ya da 15 Temmuz sonrası tartışılmaya başlanan ve yurtdışı görevleri atamalarını FETÖ'cülerin kullandığı iddialarına neden olan personel için "itibari rütbe" kavramını yaratarak, şu ayrıcalığı tanıyor:

"Yurt dışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubaylara, özellik arz eden durumlarda, görev süresince rütbesinin bir üst rütbesinde verilen rütbedir."

"DARBE" İLE "TERÖR" ARASINDAKİ ÇİZGİ

Sanki birileri darbe olmadan darbeyi yasal olarak hazırlamış.

Askerin sokağa çıkmasını, evlere girmesini hatta gerektiğinde suç işlemesini bile kolaylaştırmış.

Tek eksik olan ise bu yasanın teklifini veren bakanlar kurulunun kararı.

O gece "darbe" ile "teröre yönelik müdahale" arasındaki çizgiyi belirleyen tek şey de bu.

Yargılanan darbeci askerler de bu durumun farkında olarak "terör sandık, komutan dedi çıktık" savunmasını yapıyor.

KANUN DARBEYİ KOLAYLAŞTIRDI MI

Elbette "darbe" kararı kanunla alınamaz ancak öyle anlaşılıyor ki bilerek ya da bilmeyerek birileri darbeye doğru giderken askerın ülke sathında müdahale imkanını genişletti.

İlginç ama kanun teklifi yasalaşmadan, henüz Meclis'e geldiğinde ilk fark eden yayın organı Odatv.

Odatv, 7 Haziran 2016 tarihinde "AKP OHAL'i getirmek için Meclis'e başvurdu" başlığıyla henüz Meclis'e getirilen tasarıyı ayrıntılı bir şekilde haberleştirdi.

Askerin sokağa çıkmasının sonunun OHAL olduğunu söyledi.

İlginçtir, bu haberdan sadece bir buçuk ay sonra, kanunun yasalaşmasıyla Türkiye yıllar sonra gözünü OHAL'e açtı.

Bu kadar değil.

Kanun tasarısı 21-23 Haziran tarihleri arasında Meclis'te de sert tartışmalara neden oldu.

Tasarı tartışılırken en çok kullanılan kelime neydi dersiniz?

Darbe!

MECLİS'TE DARBEDEN ÖNCE DARBE TARTIŞMASI

Tasarıyı eleştiren vekiller bu yasanın darbelerin önünü açacağını söylüyor.

Meclis tutanakları incelendiğinde örneğin, HDP'li vekil Erdal Ataş, iktidarı, "Bu süreçten sonra birinci olarak darbenin önü açılmış olacak, askerî darbelerin önü. İşlenen suçların üzeri kapatılmış olacak" sözleriyle uyarıyor.

Hatta Anadolu Ajansı'nın tasarıya ilişkin tartışmaları yansıtan haberi, "HDP: 'TSK Personel Kanunu tasarısı darbe anlaşmasıdır'" başlığıyla medyada yer buluyor.

HDP: 'TSK Personel Kanunu tasarısı darbe anlaşmasıdır'

09.06.2016 Perşembe 13:32 (Güncellendi: 09.06.2016 Perşembe 13:45)
AA

HDP'li Meral Daniş Beştaş, TBMM'ye sunulan TSK Personel Kanunu'ndaki değişiklik tasarısını "Bu bir darbe anlaşmasıdır" diye niteledi ve "Halkın seçtiği milletvekillerine dokunulacak ama askere dokunulamayacak" dedi. Beştaş, şehit cenazesinde CHP lideri

Konu üzerine konuşan Meral Daniş Beştaş, AA'nın haberine göre "**asker siyasette artık belirleyici bir rolde olacak. Türk Silahlı Kuvvetleri ile hükümetin darbe konusunda anlaşmasıdır. Bu bir darbe anlaşmasıdır. AKP iktidarı askere elini vermişti, şimdi kolu da gidiyor, yakında bütün gövdesi gidecek**" ifadelerini kullanıyor.

Meclis tutanaklarına yansıyanlara göre Sırrı Süreyya Önder ise "**Ordu mu size darbe yapacak, başka güçler mi yapacak? Bütün devleti a'dan z'ye zapturapt altına almışsınız, bu telaş niye? Bu on dört yılın cevabı, sizin bu telaşınızda saklıdır**" ifadelerini kullanıyor.

Tartışmaların sonunda teklif, 23 Haziran 2016'da 251 oyla kabul ediliyor.

30 Haziran'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'a gönderiliyor.

Erdoğan yaklaşık 2 hafta beklettiği tasarıyı 13 Temmuz'da imzalıyor.

Ve ertesi gün 14 Temmuz'da Resmi Gazete'de yayınlanarak yasalaşüyor.

Ertesi gün Türkiye'nin gündemi ise belli...

YİNE Mİ KANDIRILDIK

Uzatmayalım...

Tesadüf denilmeyecek kadar çok olgu var.

15 Temmuz darbe girişiminden sadece bir gün önce Türkiye, "**darbe geliyor**" sesleriyle askeri sokağa çıkaracak yasayı kanunlarına yerleştiriyor.

OHAL'den bir hafta önce fiilen OHAL'e izin veriyor.

Herhalde AKP iktidarı da bu konuda yanlış yaptığını düşünüyor. Belki de darbecilerin oyununa geldiğine inanıyor.

Öyle ya, askere sokağa çıkma yetkisi veren kanundan sadece iki gün sonra, hafriyat kamyonlarını sokağa çıkmasınlar diye askeri birliklerin kapısına yığınlar yine AKP'li belediyelerdi.

Peki yine mi kandırıldık ya da kandırılamaz mıydık?

Barış Terkoğlu

Diğer Yazıları

Güvenilir istismarcılar

22.04.2020

Deşifre edilen MIT'çinin dilinin altında ne var

10.04.2020

MIT sırları öyle değil böyle deşifre edildi

02.04.2020

Rüşvetle suçlanan savcı kendini nasıl savundu

05.10.2019

HSK'dan yargıdaki skandalla ilgili Odatv'ye özel açıklamalar

04.10.2019

Cumhuriyet tarihinin en büyük operasyonunda ahlaksız teklif

03.10.2019

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşağı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

